

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we SRODĘ DNIA 8 WRZESNIA V S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno, dnia 8 września

W przeszłą niedzielę, dnia 5. t. m. obchodzono tu z przyzwoitą uroczystością imieniny Najjaśniejszego Cesarzowej Jęymosci, *Elżbiety Alexi-jewny*. Zrana w kościołach odprawiono się nabożeństwo i śpiewane było *Te Deum*. Wpółnoc zaśpiewanych do nieba modłów, dały się słyszeć wielokrotnie z dala wystrzały. Wieczorem miasto całe było oświecone.

Z gazety petersburskiej, *Pocztą Północną* donosimy, z *Petersburga*, dnia 28 sierpnia: „Szlachta powiatu *starodubowskiego*, za powrotem w roku 1814 do domów wojowników, którzy byli w uzbrojeniu, złożyła na rzecz inwalidów rubli 1820 kop. 79; a teraz pieniądze te, przez ręce J.W. Cywilnego Gubernatora *Czernichowskiego*, przesłane zostały do O. Zarządzającego ministerium wojskowem, *Xiążęcia Gorczakowa*, który odesłał je, stosownie do ich przeznaczenia.

Od d. 28 czerwca do d. 20 sierpnia przybyło z morza do portu *narewskiego*, 16 okrętów kupieckich. W liczbie tej rosyjskich 5, angielskich 4, norweskich 1, hollenderskich 5, lubeckich 1; 12 z nich było z ballastem, a 4 z różnymi towarami. Z tegoż portu wyszło 21 okrętów kupieckich: rosyjskich 8, angielskich 6, duński 1, norweskich 1, hollenderskich 5, wszystkie z brzozi, deskami, drzewem opałowem, żerdziami, lnem, rohożami, i t. d.

J.W. Jenerał Adjutant Jego Cesarskiej Mości, minister policyi, *Balaszw*, w przejeździe swym z *Petersburga* do głównej kwatery, przybył do *Wilna* d. 20 sierpnia o godzinie 11tej przed południem; i po odmianie koni w dalszą wyjechał podróż.

Stats - Dama NN. Cesarzowych, *Natalia Xieźna Golicynowa*, d. 13 sierpnia do *Witebska* przybyła, a nazajutrz w dalszą wyjechała drogę.

J.W. Radzca tajny, Senator, *Theils*, d. 13 sierpnia z *Tarnopola* przez *Brześć* przejeżdżał, a d. 15 przybył do *Białego Stoku*.

Mieszkańcy powiatowego miasta *Kamyszyna* (gub. *Sarotow.*) troskliwi o pożytki wynikające z edukacji młodzi, za staraniem miejscowej zwierzchności i Głowy miasta, *Koszkina*, założyli u siebie szkołę parafjalną, którą pożądané obiecuje skutki. J.W. Gubernator Cywilny, stosownie do żądania mieszkańców, przeznaczył corocznie 500 rubli na ten pożyteczny zakład. Szkołę tę po jej, za pozwoleniem Uniwersytetu *Kazańskiego*, przez Dyrektora szkół otwarcie, umieszczono w domu mieszkającego Głowy, któremu powierzono urząd honorowego jej dozorca. Z tej okoliczności Głowa *P. Koszlin* dawał u siebie obiad dla szlachty i kupiectwa. Zgromadzenie zapisało 605 rubli na rzecz szkoły. J.W. Gubernator cywilny o tak chwa-

lebny czynie mieszkańców miasta *Kamyszyna* uwiadomił inne miasta swjej gubernii, zachęcając do ich naśladowania. Zachęcenie to pożądané wydało skutek; obywatele miasta *Carucyna* oświadczyli życzenie, podobnyż u siebie mieć zakład; a J.W. Gubernator uczynił rozporządzenie, około zrobienia potrzebnych do tego celu przygowań.

W *Ostrogu*, mieście gubernii *wolińskiej*, w miesiącu lipcu, uczniowie duchownego seminarium wydali popis z branych w szkole tej nauk, w obecności Przewielebniejszego *Szafina*, Biskupa wolińskiego i zytomierskiego, oraz licznie zgromadzonych gości. Z nauk teologicznych i filozoficznych examinoval sam J.W. Biskup; drudzy goście z innych nauk zadawali pytania. Miané były mowy, czytano dyssertacye: uczniowie też czytali różne ćwiczenia własnej roboty w wolnej i związanej mowie: nakoniec J.W. Biskup krótką miał przemowę. W ogólności postępki uczniów usprawiedliwiły oczekiwanié zwierzchności, o ich ukształcenie troskliwej.

Dnia 5 sierpnia o godzinie 4 z południa w *Białym Stoku* była straszliwa burza, którą mnóstwo drzew wielkich z korzenia wyłamała, powyracała parkany, razem z tą burzą padał deszcz nader wielki z gradem, ustawicznym grzmotem i piorunami.

W drukarni *P. Fluchart* wyszło tłumaczenie na język rosyjski obok z *textem* francuzkim *powieści i bajek Fenelona*, podług ostatniego we *Francyi* wydania. Dziennik, *Syn Ojczyzny*, takie o tym tłumaczeniu zawiera zdanie: „tłumaczenie rosyjskie jest dobre, chociaż w wielu miejscach zbyt cenne o wierność staranie, czyni je niejako niewolniczem; a umieszczony obok tłumaczenia, *text* oryginału, staje się czytelnikowi powodem do mimowolnego obwiniania tłumacza.”

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA

Gazeta Korrespondenta hamburskiego zawiera, z *Paryża*, pod d. 22 sierpnia: „Półkownik *Labeboyere* był tak pięknej urody, iż go *Adonisem* paryżkim nazywano. W czasie publicznego odbywania się sprawy jego, obecnych było wiele Dam, które się łzami zalewały, mianowicie Panna *Bourgoyne*, znamienita aktorka teatru francuzkiego. — Gazety tutejsze donoszą z *Chambery* że we trzech departamentach pogranicznych przygotowano 100,000 racyy dla wojsk austriackich, które przez górę *Cenis* do *Włoch* powracać mają. — Podług jednej z gazet naszych, Marszałek *Davoust* znajduje się w liczbie kandydatów do Izby Deputowanych. — Wyrok skazujący na śmierć *Labeboyera*, wydrukowany i po rogach ulic paryżkich był przybity.

Paryż, dnia 24 sierpnia. *Paryż* wystawuje teraz szczególniejszy obraz. Zdziwiał widok licznych wojsk sprzymierzonych i przepysznych gwardy rosyjskiej, pruskiej i węgierskiej; wielka licz-

ba cudzoziemców ze wszystkich krajów, przepych, w pojazdach, przesadzanie się w zbytkach; ulice napelnione tłumem ludu, a wpośród tego zatoczono działa na mostach i innych publicznych placach. Paryż znosi wprawdzie ciężary, do których nie był przyzwyczajony; ale też wielkie pieniądze w nim krążą; dla wielu zaś kupców paryżkich są teraz nader pożądane czasy. — Komory francuskie przywrócone są znowu na granicach królestwa. — Stan oblężenia wielu twierdz naszych podniesiony został. — Xiążę i Xiężna Angouleme przybyli do Bordeaux, gdzie ich z największą uroczystością przyjmowano. Xiążę prezydować będzie w kolegium obierczem. — Kolegium obiercze departamentu Sekwany, utworzone zostało dnia wczorajszego przez Monsieur, który stosowną do tej okoliczności miał mowę. Póki odbywać się będą zgromadzenia obiercze, dawać będzie Monsieur codziennie wielkie obiady, na których się zawsze 50 głosujących z departamentu Sekwany znajduje. Zebrań się obu Izb ma nastąpić d. 10 września. — Na opędzenie licznych potrzeb, pozwolono Paryżowi podwyższyć podatki ziemny, akcyzynny i inne — Marszałek Ney trzy razy już sądownie był słuchanym. P. Durbach, który należy do liczby 38 osób, mających zostawać pod szczególniejszym dozorem, udał się do Cieplie (Teplitz). — Do dnia 15 września, baterie nadbrzeżne rozbrojone, a zapasy artyleryczne do magazynów oddane być mają. Poczem artyleria nadbrzeżna rozpuszczoną zostanie. — Regiment piechoty rossyjskiej, którego właścicielem jest Król Pruski, pełni teraz służbę przy tym Monarsze i Xiążętach domu jego. Regiment angielski odbywa służbę w pałacu, w którym mieszka N. Cesarz Alexander. — Według Monitora, nie mogła rejencya Portugalska oświadczyć prędkiej wysłania wojsk, póki nie nadejdzie zezwolenie na to z Brazylii od Xięcia Rejenta. Prędkie więc tylko ukończenie wyprawy, nie pozwoliło jedynie wojskom portugalskim, iżby się nową okryły chwałą pod znamienitym Naczelnikiem, który tyle już razy do zwycięstw je prowadził. Ratyfikacya obowiązków, które przyjęte były w Wieniu przez Pełnomocników portugalskich, nie prędkiej, aż w 5 lub 6 miesięcy po podpisaniu traktatu, z Brazylii dóysć może. — Labedoyère był majątnym człowiekiem, i często własne pieniądze między żołnierzy rozdzielał, za co też do niego mocno przywiązani byli. — Jenerałowi Excelmans pozwolono mieszkać w Riom. — W Departamencie Północnym, który bardzo się dobrze sprawował, nie wiele teraz kwatruje wojsk sprzymierzonych. — Z muzeów naszych zabierają teraz cudze manuskrypta i inne osobliwości, które się w nich dotąd znajdowały. — Mówią, że gwardye narodowe na nowo organizowane będą. W Limoges zebrano się wiele wojsk francuzkich; znajdowało się także w tém miejscu do 300 dział. — Jenerałowi Ropp posłano na rachunek opłaty wojsk jego 400,000 fr. — Angielskie i hanowerskie wojska, które w blizkich okolicach Paryża obozują, często pod bronią nocey przepędzać musiały; spokojność jednak, mimo wszelkich spisków, jakie być mogły, nigdy zaburzona nie była. — Zapewniają, że dla utrzymania spokojności, 300,000 ludzi wojsk sprzymierzonych, prócz wojsk nad granicą stojących, przez dwa lata we Francyi zostawać będą, i że wiele twierdz pogranicznych tymczasowicie przez gwardye miejskie osadzone i zniesione zostaną. — Prefekci nie

moga teraz być obieranymi na deputowanych Izby; gdyż są potrzebni dla sprawowania urzędów swoich.

Auxerre, d. 23 sierpnia.

Dnia wczorajszego, w Kolegium obierczem departamentu Tonne, wybrano z powszechnem contentowaniem następujące osoby na Członków Izby Deputowanych: P. Bourrinne, Radzcę Stanu, prezydenta Kolegium; Hrabiego Laurencieu, Mera miasta Sens; Hay, Radzcę Prefektury; Raudot, Mera miasta Avallon. — Jenerał Desfourneaux miał 37 głosów, Dumoulard 8, a Marszałek Davoust tylko jeden głos.

Bajona, dnia 17 sierpnia.

Ludzie niespokojni rozniesli tu pogłoskę, że Hiszpani wkroczyli w różnych punktach do kraju francuzkiego, i że wkrótce do naszych okolic weyda. Gdy Dowódzca nasz udał się, z tego powodu, do Jenerała hiszpańskiego, Hrabi Abisval, ten mu oświadczył na piśmie, że wszystkie podobne pogłoski są bez zasady, z dodaniem, że, jeźliby kiedy okoliczności zmusiły N. Króla Jmci hiszpańskiego, do wprowadzenia wojsk na ziemię francuzką, stałoby się to zapewne tylko, dla usłużenia sprawie Burbonów, którą Król za swoją uważa.

Tuluza, dnia 17 sierpnia.

Zawczora wieczorem, o godzinie 10, okropny zdarzył się tu wypadek. Jenerał Ramel, Dowódzca departamentu wyższej Garony, był na wieczorze u jednego z przyjaciół swoich, i powracał do domu. Kilka osób, które mu towarzyszyły, ostrzegaly go, że na niego zasadzka miała być zrobiona. Zaledwo pod dom swój przyszedł, dał się słyszeć krzyk: „Zguba Jenerałowi Ramel! „Ten ukazał się ze szpadą w ręku, mówiąc: „Czegoż żądacie od Jenerała Ramel? Oto on jest. „Atoli w tej chwili przywalił go tłum rozbukanego pospólstwa, zadał mu 30 razów ostrzem pałaszow i bagnetów, a wystrzał karabinowy wpół go przeszył. Jeszcze mu tyle siły zostało, że się mógł udadź pod dach pewnego domu, gdzie się był w słomie ukrył. Ale dosięgli go zabójcy, ścigali z łózka, na którym później był położony, wytkuli oko, odcieśli nos i zadali mu więcej ran; poczem wkrótce żyć przestał. Jenerał Ramel był wielkim przyjacielem Pichegru, i ponieważ on zatknął białą chorągiew w Tuluzie. Rozumieją, że mordercy jego są ludzie należący do korpusów ochotniczych, niechący zaprzestać bezprawio, na które, Jenerał Ramel pozwolił niechciał. W buntowniczych tych rozruchach zginęło 6 ludzi, a 13 raniono. Dawniejszy naszemu miastu zmuszony był także ratować się cieczką od zawziętości pospólstwa.

W gazecie berlińskiej czytamy z Paryża d. 26 sierpnia: „Z powodu imienin N. Pana, Cesarze Rossyjski i Austriacki, Król Pruski WW. Xiążęta Rossyjscy, synowie i synowicze Króla Pruskiego, z innymi Xiążętami, z licznym orszakiem WW. Urzędników i Jenerałów głównych swoich sztabów udali się dnia wczorajszego konno do strony ogrodowej, do Tuyleryów. Król wyszedł z pokojów na przyjęcie cudzoziemskich Monarchów. Wszyscy Monarchowie weszli do wielkiej sali, uściskali się, i wprowadzeni zostali przez Króla do pierwszego, a ztamtąd do drugiego wewnętrznego gabinetu, gdzie NN. Panowie blisko kwadransa zabawili.

W wigilią wczorayszego dnia, *s. Ludwika* lud ustawicznie się zgromadzał na terassie pod *Tuyleryami*. Król, ile się razy w oknie ukazał, witany był okrzykami radości. Za zbliżaniem się nocy zwiększała się ciżba w ogrodzie. Illuminacya, stosownie do okoliczności, oszczędnie była urządzona. Prócz pieśni narodowych, grała muzyka na terassach dawniejsze uwertury, &c. Król ukazał się i dość długo zabawił na balkonie, gdzie go radosnymi okrzykami witano. — Prefekt policyi, *Chabrol*, ogłosił dniem w przód, że obywatele *Paryża* imieniny *Ludwika Pożądanego* (d. 25go) w sercach swoich, i stosownie do okoliczności, w domowym zaciszu obchodzić mają. Jednakże dnia 25go wieczorem miasto oświecone było.

Wczora, po mszy, dawał N. Pan nadzwyczajną audyencyą cudzoziemskim Ministrom i Posłom. *Xiażę Talleyrand* dawał wielki obiad na 80 osób. Następujące dwa toasty wzniesione były: 1) *Króla*, 2) *Monarchów*, którzy, widząc wszystkie obecne niebezpieczeństwa i przewidując wszystkie przyszłe potrzeby, potoczyli się, dla zachowania Europy od zepsucia obyczajów, zagładzenia wszędzie zarodków rewolucyi, i wytłumienia ducha zaborów.

Zapewniają, że Monarchowie sprzymierzeni, opuszczają *Paryż* pierwszych dni października, *Cesarz Austriacki* wcześniej wyjedzie. — O wyjeździe *Xięcia Orleanu* donosi *Monitor* w sposobie następnym: „*Xiażę Jmé Orleanu*, siadł d. 19 t. m. na okręt w *Boulogne*, w celu płynienia do *Anglii*. — *P. Blacas*, mianowany Członek Izby Parów, powraca z *Anglii*. — Marszałek *Ney* ma być stawiony przed kommisją z Marszałków złożoną. Wymieniają już, jako sędziów jego, Marszałków *Massenę* i *Augereau*.

Wyrok Królewski przepisuje nowe urządzenie Rady stanu. Ma się składać z pięciu wydziałów: prawodawczego, sprawiedliwości, dochodów, spraw wewnętrznych i handlu, marynarki i osad. Załączony wyszczególnienie mianuje 29 Radców stanu do służby zwyczajnej; 22 do nadzwyczajnej, i 22 Radców stanu honorowych; dalej, 26 Referendarzów zwyczajnej, a 60 nadzwyczajnej służby. Każdy wydział czyli sekcya składa się z 6, lub 7 Radców stanu i 6, lub 8 Referendarzów. Między Radcami znajdują się: *Simeon, Reinhard, Portalis, Molé, Laboullerie, d'Herbive, Dégérando, Cuvier, Bourrienne, Begouen, Berenger*.

Podług gazet naszych, zaczynają żołnierze franczyzy prowadzić życie pobożne. Chorzy i ranieni w szpitalu *Val de Grace* prosili o książki do nabożeństwa. We wszystkich szpitalach i lazaretach będą założone małe zbiory ksiąg do modlenia się i dzieł pobożnych. Jenerał *Dessoles* z wielą grenadyerami gwardyi narodowej, przystępował temi dniami do komunii s.

Gazety paryżkie donoszą, że na placu *Carousel*, około tak nazwaney bramy tryumfálney wielkiego wojska, postawiono rusztowania, dla porobienia niektórych odmian na tym pomniku dumy *Bonapartego*. Litera N. mają być zbite, a wyobrażający go płaskorzeźb, który się na sklepieniu znajduje, zostanie zniszczony.

Francuzi zajęci są teraz wybieraniem członków do nowego ciała prawodawczego, które się ma zgromadzić na dzień 15 września. Rząd usiłuje wszelkimi sposobami, dać przewagę w zgro-

dzeniu tém, stronnikom swoim; jednakże w niektórych miejscach duch mieszkańców tak jest nieprzychylny, że przynajmniej trzecia albo czwarta część składać się może z przyjaciół wolności i rewolucjonistów. Cała *Normandya*, która dawniej najmocniejszym rojalizmem tchnąć się zdawała, teraz, nad spodziewanie, zupełnie się przeciwnie okazuje. Dzień 15 sierpnia, który w *Paryżu* zupełnie był spokojny, w *Normandyi* i po części w *Bretanii* nie bez zaburzenia przeszedł, tak, że w wielu miejscach wojska pruskie mocno się na baczności mieć musiały. Jednak bardzoby się mylił, kto by z tego wnosil, że ludzie, którzy wołają: *Niech żyje Cesarz!*, są także stronnikami *Bonapartego*; okrzyk ten niczem więcej nie jest, tylko głosem uporczywiego przeciwko panującemu systematowi, na co lud innego wyrażenia jeszcze nie znalazł.

Chociaż gazety tutejsze piszą o wielkiej spokojności i porządku za *Loarą*; wiadomo jednak z listów prywatnych, że wszystkie tam władze administracyjne zupełnie są strzymane, i żadne nie wchodzi podatkami. *Xiażę* i *Xiężna Angouleme* odprawują podróż z mocną eskortą.

Srodki bezpieczeństwa podwojone teraz zostały przez wzmocnienie wojsk w *Paryżu*, i przez zatoczenie na wszystkie bulwary w około *Paryża*, do 600 dział. — Gdy baraki, w których dotąd obozowały wojska hannowerskie, stały się pastwą płomieni, wojska te od owego czasu stoją na kwaterach u mieszkańców. Oficerowie otrzymują na stoł pieniądze — Pruski Jenerał *Ziethen* ma główną kwaterę w *Evreux*, w *Normandyi*. — Pewny Nauczyciel języka niemieckiego ofiaruje *Paryż* nóm usługi swoje i ogłasza to przez pisma publiczne. Francuzki jeden Oficer, w *Berlinie* roku 1807, mienił język niemiecki, językiem do rozmowy tylko z końmi służącym. — *Xiażę* i *Xiężna Angouleme* przybyli dnia 18 do *Bordeaux*. Sposób jakim ich przyymowano wszelkie opisanie przechodzi.

ANGLIA.

Gazeta *Korrespondenta Warszawskiego*, pod dniem 21 sierpnia z *Londynu*, wyraża w té słowa: „*Udzielamy*, mówi gazeta berlińska *Haudego* i *Szpenera*, z urzędowego źródła czytelnikom naszym sposób, w jakim z *Bonapartym* postępować będą:

„*List Ministra wojny Lorda Bathurst*, do *Lorda Admiralicji*,

z *Dawnigstrat* dnia 30 lipca.

„*Milordowie!* życzeniem jest mojem, abyście JWW Panowie chcieli udzielić kopią załącznego tu pisma Kontr Admiraliowi *Cockburn*; ma ona służyć mu za instrukcyą postępowania z Jenerałem *Bonaparte*, jak długo tenże pod dozorem jego zostawać będzie.

„*Xiażę Rejent*, dając officerom angielskim tak ważne zlecenie, uznaje, że nie potrzebną jest rzeczą dać im poznać mocne swoje życzenie: iżby w pilnowaniu nie używać wcale większej surowości nad tę, którą uznają za konieczną dla dopełnienia wiernie obowiązków, o których tak *Admiral*, iakoteż wielkorządca wyspy s. *Heleny*, nigdy zapominać nie powinni; a temi: jest zupełnie bezpieczne strzeżenie osoby Jenerała *Bonapartego*.

„*Wszystko*, co nie sprzeciwiając się temu wielkiemu celowi, jako względność dozwolonem być może, będzie, o czém Jego Królewiczowska Mość, *Xiażę Rejent*, bynajmniej nie powątpiewa, bez trudności. Jenerałowi *Bonapartemu* dozwolo-

ne. Spuszcza się nadto Xiaze Rejent na znana gorliwość i stały charakter Pana *Jerzego Cockburn*, iż tenże nie da się, nieprzezornym sposobem, skłonić do zaniechania swej powinności.

(podpisano) *Bathurst*.

Instrukcja.

Gdy Jenerał *Bonaparté* opuści okręt *Bellerophon*, dla udania się na *Northumberland*, będzie to nayst sowniejsza dla Admirala *Cockburn* pora do przejrzenia taborów, które ten Jenerał zabrał z sobą.

Admirał dozwoli, aby wszelkie tabory, wino i żywność, które Jenerał wziął z sobą, na pokład okrętu *Northumberland* zabranami zostały. Do taborów należy i serwis stołowy, jeżeli nie jest tak drogi, żeby go raczej za artykuł, mogący być zmieniony w gotwe pieniądze, aniżeli rzeczy do użytku przeznaczone, uważać można.

Jego pieniądze, klejnoty i rzeczy zdolne do sprzedaży (a zatem i wexle), jakiegokolwiek bądź rodzaju, muszą być wydane, a Admirał oświadczy Jenerałowi, że W. Brytania nie ma wcale zamiaru pozbawienia go jego własności, lecz że chce zająć się zawiaduwaniem oneyże dla prz szkoda, aby jej nie użył za środki dla ułatwienia sobie ucieczki.

Przejrzenie ma nastąpić w obecności osoby, od *Bonapartégo* przeznaczoney; pis zatrzymanych rzeczy podpisany będzie od teyże osoby, i od Kontr Admirala, lub od tego, komu ułożenie spisu poruczonym będzie. Procent lub kapitał (w miarę wartości jego majątku) mają być na utrzymanie jego obracane, i w tym względzie główne zarządzanie do niego należeć będzie. Dla tego, od czasu do czasu, może oznajmiać życzenie swoje Admirałowi aż do przybycia Wielkorządcy, a potem temuz; jeżeli nie będzie nic do zarzucenia przeciw jego żądaniu, może Admirał lub Wielkorządca dać w tey mierze rozkazy, a wydatki, przez zapisy na skarb J. K. Mości, zapłacone zostaną.

Na wypadek śmierci, może przez ostateczny woli zeznanie, zarządzić swoim majątkiem, i być pewnym, że testament jego święcie dochowanym zostanie. — Ze zas moż by usiłowano, część majątku jego udadź za własność osób jego dworu, przeto oświadczyć należy, że majątek towarzyszących mu osób, tym samym, co jego, ulega prawdom.

Zarządzanie wojskiem, przeznaczonem do strzeżenia jego, zostawione będzie Wielkorządcy, ten zaś otrzymał zlecenie w wypadku, o którym poniżej mowa, stosować się do woli Admirala.

Jenerałowi powinien ciągle towarzyszyć officer od Admirala, a wrazie potrzeby od Wielkorządcy wyznaczony. Gdy dozwolą Jenerałowi wysiść za obwód gdzie są rozstawione straż, wtenczas przynajmniej jeden żołnierz służbowy musi towarzyszyć officerowi.

Gdy okręty przybędą, i iak długo widzieć je można, Jenerał ograniczony będzie na zakres, w którym rozstawione są straż (*). Jego towarzysze na wyspie *s. Heleny*, są w tym czasie poddani pod te same przepisy, i muszą przy nim pozostawać. W innych czasach zostawionem jest

(*) Okręty kupieckie Joddy zachodnich, które odwiedziały zwykle wyspę *s. Heleny*, zawijają tam naysciej flotami w zwykłych porach roku, płynąc tam lub nazad.

przekonaniu Admirala lub Wielkorządcy, czynić względem nich potrzebne rozporządzenia.

Należy donieść Jenerałowi, że gdyby pokił się o ucieczkę, wtenczas w ciasnym miejscu zamkniętym zostanie, jego towarzyszym należy niemniej zapowiedzieć; że za powziętem przekonaniem, iż knują spisek dla ułatwienia Jenerałowi ucieczki, od niego oddzieleni, i w ciasnym miejscu zamknięci zostaną.

Wszystkie do Jenerala lub dworu jego przychodzące listy, będą wręczone Admiralowi lub Wielkorządcy, który je wprzód przeczyta, nim podług adresu oddadź każę. Podobnym prawdom ulegają listy, do Jenerala lub dworu jego pisane. Żaden list, który nie przez Sekretarza stanu dostaje się na wyspę *s. Heleny*, nie może być Jenerałowi lub dworowi jego udzielony, skoro jest pisany od osoby nie mieszkającej na tey samej wyspie. Wszystkie ich listy do osób tamże nie zamieszkałych, muszą odchodzić pod adresem Sekretarza stanu.

Oświadczyć należy Jenerałowi wyraźnie, że Wielkorządca i Admirał mają rozkazy, przesyłać J. K. W., wszystkie życzenia i przełożenia, któreby Jenerał chciał zanosić do niego i w tym względzie nie potrzebują, żadney zachowywać ostrożności, lecz papier, na którym toż żądanie lub przełożenie napisanym będzie, powinien im być odtwarte wręczony, aby łatwo obadwaj przeczytać i swoje w tey mierze uwagi dodać mogli.

Aż do przybycia nowego Wielkorządcy, Admirał musi być uważanym, jako jedynie odpowiedzialny za osobę Jenerala *Bonapartégo*, a Rząd nie powatpiwa bynajmniej o tém, że terazniejszy Wielkorządca, wspólnie w tey mierze z Admiralem działać będzie. Admirał mocen jest zatrzymać Jenerala na okręcie, lub go wsadzić znnow na niego, skoro się przekona, iż nie może mieć innym sposobem rękojmi bezpieczeństwa za jego osobę.

Skoro Admirał przybędzie na wyspę *s. Heleny*, na przełożenie jego Wielkorządca przedsięwzięcie natychmiast potrzebne środki, dla odesłania do Anglii, przylądku do brey nadziei, lub do Indyi, podług okoliczności, officerów lub inne osoby będące na wyspie *s. Heleny*, których oddalenie Admirala, z powodu, iż są obcemi, lub też dla ich charakteru i sposobu myślenia uzna za potrzebne.

Gdyby, na wyspie mieli znajdować się obcy, których tam pobyt zdawałby się mieć w zamiarze, ułatwienie ucieczki Jenerałowi, tych z wyspy oddalić bezwłócznie należy. — Całe brzegi wyspy, okręty i czolna odwiedzające takową, będą pod dozorem Admirala. On wskaże miejsca, w których czolna przybijać doładu mogą, a Wielkorządca wysła stosowne strażę, tam, gdzie Admirał uzna tego potrzebę. — Admirał czuwać będzie pilnie nad zapobieżeniem przybycia lub oddaleniem się okrętu, dla przeszkodzenia wszelkim innym związkom z brzo-gami, nad te, których on sam dozwoli.

Wydany będzie rozkaz dla przeszkodzenia, aby po pewnym przeciągu czasu, żaden obcy lub handlowy okręt, nie zawiał już do wyspy *s. Heleny*. — Gdyby Jenerał miał popaść w zagrażającą chorobę, wtedy Admirał i Wielkorządca wyznaczą, między jednego lekarza, ufnosć ich posiadającego, którzy czuwać będą nad zdrowiem Jenerala, wspólnie z jego lekarzem; polecą oni jak najmocniej tymże lekarzom dawać codziennie sprawę o stanie zdrowia jego. Na przypadek śmierci, Admirał rozkaze zwłóki jego zawieść do Anglii.

Dan w Wydziale wojennym dnia 30 lipca 1815.
DODATEK

AKTA KONGRESSU WIEDENSKIEGO.

(z Gazety petersburskiej, le Conservateur Impartial — Ciąg dalszy.)

Ustąpienia, mające się uczynić dla Xiążęcia Oldenburskiego.

33. N. K. J. Brytanii Wielkiej i Hanoweru, w celu przyłożenia się do chęci N. K. Jmci Pruskiego, aby dać przyzwoity obwód dla terytorium Xiążęcia Jmci Oldenburskiego, przyrzeka ustąpić dla J. X. Mości obręb ziemi, mający ludności pięć tysięcy mieszkańców.

Wielki Xiążę Oldenburski

34. Xiążę Jmci Holsztyńsko Oldenburski przyznaje tytuł Wielkiego Xiążęcia Oldenburskiego.

Wielcy Xiążęta Mecklemburg Schwerin i Strelitz.

35. J. X. MM. Xiążęta Mecklemburg - Schwerin i Mecklemburg Strelitz wezmą tytuł Wielkich Xiążąt Mecklemburg Schwerin i Strelitz.

Wielki Xiążę Sasko - Weymarski.

36. J. X. M. Xiążę Sasko - Weymarski weźmie tytuł Wielkiego Xiążęcia - Weymarskiego.

Ustąpienia Prus dla Wielkiego Xiążęcia Sasko - Weymarskiego.

37. N. K. J. Pruski ustąpi z masy państw swoich, tych które są uznane przez niniejszy traktat, dla J. X. M. Wielkiego Xiążęcia Sasko - Weymarskiego, obręby ludności pięćdziesiąt tysięcy mieszkańców, albo stykające się, albo sąsiadujące z Wielkim Xięstwem Weymarskim.

N. K. J. Pruski obowiązując się również ustąpić dla J. X. M. w części Xięstwa Fuldeyskiego, która jemu oddana była, na mocy tychże warunków, powiaty dwadzieście siedm tysięcy ludności mieszkańców mające.

J. X. M. Wielki Xiążę Weymarski posiadać będzie pomienione obręby w zupełnej udzielnosci i własności, i przyłączy je na wieczne czasy do państw swoich teraźniejszych.

Dalsze oznaczenie krajów, które mają być ustąpione dla Wielkiego Xiążęcia Weymarskiego.

38. Powiaty i terytoria, które mają być ustąpione dla J. X. M. Wielkiego Xiążęcia Sasko - Weymarskiego, na mocy niniejszego artykułu, oznaczone będą przez szczególną konwencyą, a N. K. J. Pruski obowiązując się zawrzeć takową konwencyą, i oddać dla J. X. M., przerzeczone powiaty i terytoria w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia wymiany ratyfikacyi traktatu, zawartego w Wiedniu d. 1 czerwca 1815, między N. K. J. Pruskim, a J. X. M. Wielkim Xiążęciem Weymarskim.

Posiadłości, które bezpośrednio oddane być mają.

39. N. K. J. Pruski ustępuje także, od niniejszego momentu, i obiecuje oddać dla J. X. M. w przeciągu piętnastu dni, licząc od dnia podpisu rzeczonych traktatu, powiaty i terytoria, poniżej wyrażone, a mianowicie:

Dobra Blankenhain z zastrzeżeniem, iż woytowstwo Wandersleben, do Unter - Gleichen należące, nie będzie zgola objęte w tém odstąpieniu.

Dobra niższe (Niedere Herschaft). Kranichfeld, komanderye zakonu teutońskiego Zwietzen Lebesen i Liebstaedt, ze swojemi dochodami z dominiów, które, czyniąc część woytowstwa Eckartsberga, zachodzą wkłęsłościami do terytorium Sasko - Weymarskiego, również, jak wszystkie inne wkłęsłości w Xięstwie Weymarskim leżące, a należące do rzeczonych woytowstwa; woytowstwo Tausenbourg, wyjąwszy Droißen, Horschen, Wethabourg, Waterscheid, i Moelacheig, które dla Prus zostaną.

Wies Remsla, tudzież wioski Klein - Brembach i Berllstedt, wkłęsłościami zachodzące do Xięstwa Weymarskiego, a należące do terytorium Erfurtskiego.

Własności wiosek Bischoffsroda i Probsteizella, wkłęsłościami zachodzące do terytorium Eisenachskiego, należące już do państw J. X. M., Wielkiego Xiążęcia.

Ludność tych różnych powiatów, weydzie do ludności pięćdziesięciu tysięcy dusz, zapewnionej dla Wielkiego Xiążęcia Jmci, przez artykuł trzydziesty, siódmy, i z nich potrącona będzie.

Ustąpienie dla Prus byłego departamentu Fuldeyskiego.

40. Departament Fuldeyski, z terytoriami starodawnej szlachty bezśredniej, które są teraz zajęte pod tymczasową administracyą tegoż departamentu, mianowicie: Mansbach, Buchenau, Werda, Lengsfeld, z wyjątkiem jednak woytowstw i ziem następujących, a mianowicie: woytowstw Hammelbourg z Thulba i Salek, Bruckenau z Morsen, Saalmün. ter z Urzel i Sonnerz, z części woytowstw Biberstein, które zawiera wsi, Basten, Brand, Dielges, Finelos, Liebharss, Melperz, Ober - Bernhart, Saifertz, i Thaiden, tudzież z dominium Holzkirchen, wkłęsłe zachodzące do Xięstwa Wirzburgskiego, ustąpione są dla N. K. J. Pruskiego, i posiadanie ich będzie mu oddane w przeciągu trzech tygodni, licząc od dnia 1 czerwca teraźniejszego roku.

N. K. J. Pruski przyrzeka przyjąć na siebie, w stosunku do części przypadającej dla niego z niniejszego artykułu, wszystkie obowiązki, jakie wszyscy nowi posiadacze byłego Wielkiego Xięstwa Frankfortskiego dopełnić będą powinni, i przenieść ten obowiązek na Monarchów, z którymi K. J. czyniłby zamiany, albo ustąpienia tych powiatów i terytoriów departamentu Fuldeyskiego.

Dominium Xięstwa Fuldeyskiego.

41. Gdy dominia Xięstwa Fuldeyskiego i hrabstwa Hanauskiego rozprzedane zostały, a nabywcy nie uścili się dotąd z należnej opłaty, będzie więc mianowana przez Monarchów, pod których panowanie przechodzą rzeczone kraje, Komissya, dla urządzenia w sposób jednaki, wszystkiego, co się do tej rzeczy ściaga, i dla postanowienia prawa względem odwołań dla nabywców przerzeczonych dominiów. Komissya ta szczególnież względem będzie miała na traktat, zawarty dnia 2 grudnia 1813 roku we Frankforcie, między Mocarstwami sprzymierzonymi, a Xiążęciem Elektorem Heskim, oraz stanowi się zasada, iż, jeżeliby sprzedaż dominiów nie była utrzymana, summy już wypłacone nabywcom, powrócone byćdż mają, nabywcy zaś niepiernie ustąpić mają, a ten zwrot pieniędzy zupełnie i całkowicie skuteczny im nie zostanie.

Wetzlar.

42. Miasto Wetzlar ze swoim terytorium przechodzi pod panowanie N. K. J. Pruskiego, w zupełnej udzielnosci i własności.

Kraje pośrednie w dawniejszym Cyrkule Westfalskim.

43. Powiaty pośrednie następujące, a mianowicie: posiadłości, które Xiążęta Salm - Salm, i Salm - Kyrburg, Hrabstwa Rhein und Wildgrafen nazwane, i Xiążę Croy otrzymali przez akt główny deputacyi nadzwyczajnej Cesarstwa dnia 25 lutego 1803, w dawnym cyrkule Westfalskim, tudzież dobra Anhold i Gehman, posiadłości Xięcia Loos - Corswaaren, które, w tymże się znajdują przypadku (ile nie są umieszczone pod rządem Hanowerskim), Hrabstwo Steinfurt należące do Hrabiego Bentheim, Hrabstwo Reeklingshausen, do Xięcia Aremberg należące, dobra Rheda, Gutersloh i Gronau, należące do Hrabiego Bentheim - Tecklenburg, Hrabstwo Rittberg, należące do Xiążęcia Kaunitz, dobra Neustadt i Gimborn należące do Hrabiego Walmoden, i dobra Homburg, należące do Xiążąt Sayn - Wittgenstein - Berlebourg, zostawać będą w takich stosunkach z monarchią pruską, jakie konstytucya związkowa Niemiecka dla terytoriów pośrednich oznaczy.

Posiadłości starodawnej szlachty bezśredniej, wkłęsłościami wpadające do terytorium pruskiego, a mianowicie dobra Wildenberg do Wielkiego Xięstwa Bergskiego i baronija Schauen do Xięstwa Halberstadtzkiego, należące będą do monarchii pruskiej. Przeznaczenie Wielkiego Xięstwa Wirtzburgskiego, oraz Xięstwa Aschafenburskiego, na rzecz Bawaryi.

44. N. K. J. Bawarski posiadać będzie, oraz jego

potomkowie i następcy, w zupełnej własności i udzielnosci, Wielkie Xięztwo Wirtzburskie, tak jak, było posiadane przez Arcy- Xiążęcia *Herdyndada Austriackiego*, oraz Xięztwo *Aschafenburgskie*, w takiej części, w jakiej należało do Wielkiego Xięztwa *Frankfortskiego*, pod imieniem departamentu *Aschafenburgskiego*.

Wyznaczenie dla Xięcia Prymasa.

45. Ze względu na prawa i prerogatywy, oraz sustentacyę Xięcia Prymasa, jako dawnego Xiążęcia duchownego, postanowiono: 1. Iż on ma być uważany i ma być z nim postępowano stosownie do artykułów zgromadzenia stanów, które w roku 1803 Xiążęta sekularyzowanych oznaczyły i stosownie do tego, cokolwiek względem nich czynionem było. 2te. Stosownie do tego pobierać on będzie, licząc od dnia 1 czerwca 1814, sumę *sto tysięcy złotych*, wypłacaną co trzy miesiące, w dobrej monnaie, na stopę dwadzieścia cztery złote z marki, jako dochód dożywotni. Dochód ten będzie wypłacany przez Monarchów, pod których panowanie przechodzi prowincye lub powiaty Wielkiego Xięstwa *Frankfortskiego* w proporcji, do części, przez każdego z nich posiadanej, 3cie. Nakłady uczynione przez Xięcia Prymasa z własnych swoich kosztów, do kasjerjeneralnej Xięstwa *Fuldeyskiego*, jakie się pokażą po zlikwidowaniu i potwierdzeniu, będą mu powrócone, jemu samemu, albo jego następcom, lub też prawo mającemu. Obowiązek ten dopełniony będzie proporcjonalnie przez Monarchów, którzy posiadali będą prowincye i powiaty, Xięstwo *Fuldeyskie* składające. 4te. Sprzęty i inne rzeczy, które będą dozwiedzione, że są własnością prywatną Xięcia Prymasa, jemuż powrócone będą. 5te. Służbicy Wielkiego Xięstwa *Frankfortskiego* tak cywilni, jako i duchowni, równie wojskowi jak dyplomatyczni, uważani będą stosownie do zasad artykułu 59 postanowienia stanów Cesarstwa pod dniem 25 lutego 1805; pensye zaś będą wypłacane proporcjonalnie przez Monarchów posiadających kraje, które składały przerezione Wielkie Xięztwo, licząc od dnia 1 czerwca 1814. 6te. Niezwłocznie ma być ustanowiona Komisya, do której rzeczeni Monarchowie mianować będą członków, dla urządzenia tego, wszystkiego, cokolwiek należy do wykonania postanowień, w niniejszym artykule zawartych. 7me. Rozumie się samo z siebie, iż na mocy tego urządzenia, wszelka pretensya, któraby mogła być roszczone do Xięcia Prymasa, co do jego godności Wielkiego Xiążęcia *Frankfortskiego*, uważa się za umorzoną, i że on nie może być klóconym przez żadne odwołanie się w tej mierze.

Wolne Miasto Frankfort.

46. Miasto *Frankfort* ze swoim terytoryum, tak jak było w roku 1803, oświadcza się za wolne, i będzie częścią związku Niemieckiego. Ustanowienia jego wspierać się będą na zasadzie zupełnej równości praw, między różnemi wyznaniami religij chrześcijańskimi. Ta równość praw rozciągać się będzie do wszystkich praw cywilnych i politycznych, a będzie przestrzegana we wszystkich stosunkach rządu i administracyi. Spory, jakieby powstać mogły, czy to względem ustanowienia konstytucyi, czy względem jej utrzymania, należeć będą do seymu Niemieckiego, i tylko przez ten seym rozstrzygane być mogą.

Wynagrodzenia Wielkiego Xiążęcia Heskiego.

47. J. X. M. Wielki Xiążę *Heski* w zamianę za Xięstwo *westfalskie*, ustąpione N. K. J. Pruskiemu, otrzyma terytoryum na lewym brzegu *Renu*, w departamencie *Mont Tonnerre*, o gęstości ludności sto czterdzieści tysięcy dusz. J. X. M. posiadać będzie to terytoryum w zupełnej udzielnosci i własności; otrzyma także prawem własności część ziemnych w *Kreutznach*, położoną na lewym brzegu rzeki *Nahe*, prawo panowania zostanie przy *Prusach*.

Hessen Hombourg.

48. Landgraf *Hessen - Homburski*, przywrócony jest do posiadłości, dochodów, praw i stosunków po-

litycznych, których był pozbawiony przez ustanowienie Związku *Reńskiego*.

Terytorya, zachowane dla domów *Odenburskiego*, *Saxe Cobourg*, *Meklenbourg Strelitz*, i *Hrabstwa Pappenheim*.

49. Zachowuje się w byłym departamencie *Sarry* na granicach państw N. K. J. Pruskiego, ohrębujący 69,000 dusz ludności, względem którego czyni się następujące postanowienie: Xiążę *Saxe - Cobourg* i Xiążę *Odenburski*, każdy otrzyma terytoryum, 20,000 mieszkańców mające; Xiążę *Meklenbourg - Strelitz* i Landgraf *Hesse - Hombourg*, każdy otrzyma terytoryum z liczbą 10,000 mieszkańców; a Hrabia *Papenheimski*, terytoryum z liczbą 9,000 dusz mieszkańców. Terytoryum Hrabiego *Pappenheim* będzie pod panowaniem N. K. J. Pruskiego.

Urządzenie na przyszłość względem ich terytoryum.

50. Gdy kraje, wymienione w poprzedzającym artykule, przyznane dla Xiążąt *Saxe - Cobourg*, *Odenbourg*, *Meklenbourg - Strelitz*, i dla Landgrafa *Hesse - Hombourg*, nie stykają się ze swoimi państwami, przeto N. N. Cesarz *Austriacki*, Cesarz *Wschodni*, *Rossy*, Król *Brytanii W.* i Król *Pruski*, przyrzekają dołożyć starania, za ukończeniem teraźniejszych wojny, albo natychmiast, jak tylko okoliczności pozwolą, aby przez zamiany, albo inne urządzenia zapewnione być mogły przeznaczone dla pomienionych Xiążąt korzyści. Zeby zaś nie mnożyć zbyt wiele administracyi rzeczonych powiatów, zgodzono się, iżby one tymczasowo zostawały pod zarządzeniem pruskim, a zawsze na rzecz nowych państw.

Kraje po obu brzegach *Renu*, do *Austrii* powracające.

51. Wszystkie terytorya i posiadłości, tak na lewym brzegu *Renu*, w dawniejszych departamentach *Sarry* i *Mont Tonerre*, jakoteż w byłych departamentach *Fuldeyskim* i *Frankfortskim*, albo wkłesłami zachodzące do krajów przyległych, do rozporządzenia mocarstw sprzymierzonych, przez traktat *Paryski* dnia 30 maja 1814 zostawionych, które nie zostały rozporządzone przez artykuły niniejszego traktatu, w zupełnej udzielnosci i własności przechodzą pod panowanie N. C. J. *Austriackiego*.

Isenburg.

52. Xięztwo *Isenburgskie* zostaje pod udzielnem panowaniem J. C. K. A. *Moscy*, i będzie względem Cesarza *Imci* w takich stosunkach, jakie konstytucya związkowa *Niemiec* dla państw pośrednich postanowi. (Ciąg dalszy w następujących numerach.)

O G Ł O S Z E N I A

1. Gdy na skutek postanowienia Rządzącego Senatu i Sądu Głównego Lit: *Wileń* zgo departamentu do zawiadywania masą majątku *Briotowskiego*, JW. *Piotr Horn* Konsyliarzu stanu i Kawaler Orderu s. *Anny 2 Klasy* za Kuratora naznaczony został: przeto uwiadomiamy się ci wszyscy, którzy z wyrażoną masą *Briotowską* mają interessa, ażeby do JW. *Horna*, jako naznaczonego Kuratora, w mieście *Wilnie* mieszkającego udawać raczyli. Na przypadek zaś nieznaidywania się JW. *Horna* w *Wilnie*, uproszony i umocowany jest od niego WJP. *Symon Malewki Kolleski* Sowietnik, który interessa i rachunki z masą *Briotowską* zachodzące ułatwiać będzie. Takowe uwiadomienie podając do *Gazety Kuryera Lit:* jako Plenipotent własną podpisuję ręką w *Wilnie* dnia 7 września 1815 roku. *Wincenty Nowicki* Regent.

2. Od kommissyi *Wileńskiego Prowiantskiego Depo* wzywają się zyczący sobie podjąć się dostarczenia dla niey dREW JEDNOPOLANOWYCH sosnowych na rok do 300 sążni, iżby przyby-

wali do Kommissyi na terminy iszy dnia 6, zgi dnia 10go, a ostateczny dnia 15 terazniejszego miesiąca września, z obowiązkiem, iżby przychodzący przynosili z sobą do Kommissyi dostateczne ewikcyje. Dnia 2 września 1815 roku, Nro 2725 Radzca Wojenny Tretakow.

2. Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem Remissyiny Sąd Głg Lit. Wileńskiego zgo Departamentu w roku przeszłym 1814 8bra 25 dnia zapadłym, na rozdział majątku JW. Michała Chrapowickiego Podkomorzego Babnowieckiego Kawalera Malt.ńskiego: między jego wierzycieli wyznaczony, do majątku Jasnogurki w Powiecie Rosieńskim położonego, w terminie z obwieszczenia wypadającym, na dniu 16 augusta zieżchawszy, dzieło Exdywizyi rozpoczął, a uatwając szczeguły stopniowi akcessoryjnemu przynależn, n entacyą wszelkiego JW. Chrapowickiego majątku i administracyą przeznaczyl, Komornikom Remissą przeznaczonym zając się w dniu 10 9bra roku terazniejszego poniam zalec. Komportacyą nawszystkich stronach tak stawających iako i niestawających do dnia 1 9bra terazniejszego roku ukonczyć się powinna nadworasto niedzielną persistencyą do Kancellaryi Ziem. Ptu Rosieńskiego uznał — A Adeytacyi wzajemney stronom dozwolił — A A jnkwizycyi, kalkulacyi, weryfikacyi z kim podług prawa należało zadecydowawszy; odbycie onych do dnia 22 januar. 1816 roku odłożył i termin na zjazd powtórny dzień 4 junij następującego 1816 roku przeznaczył — Celem zaś niestawających Kredytow i Debitorow JW. Chrapowickiego o wszystkich w pierwszym zjeździe rozwizanych kwestyach zawiadomienia — Również dla ostrzeżenia aby w terminie powtórne Sąd Zjazdu wszyscy wierzyciele JW. Chrapowickiego pod upadkiem swych pretensyow i warunkiem zapisania Ammissyi, a Debitorowie pod obowiązkiem odpowiedzi ze wszelkiego ich majątku i przeznaczenia chociażby pod niestanność, należney dla Kredytow JW. Chrapowickiego satysfakcyi przed sądem Exdywizorskim przez siebie samych lub prawnie umocowanych plenipotentow stawili, przez trzykrotne w Gazecie Kuryera Littgo ogłoszenie wszystkich zawiadomieć postanowił — Datt w Jasnogurce roku 1815 augusta 24 dnia. Józef Bielinski Grodz. Wileński i Exdywizorski Prezydent. Antoni Kociell Sędzia Ziem. Zawilew. Exdywizor. Hipolit Korsak S. Z. P. Sluckiego Exdywizor.

2. Sąd Taxatorsko Exdywizor. w skutek Dekretu Remissyynego Departamentu długi Gubernii Lit. Wileń. między W. Janem Wincentym Jakubowskim, a jego Kredytarami i Pretensorami roku 1814 9bra 12 zapadłego, taxę i exdywizyą przeznaczającego z osób poniżej wyrażonych, złożony w terminie z obwieszczenia podanego i zeznanego, wypadłym w d. 22 augusta roku teraz. do folwarku Zaborza w Pcie Oszmian. położonego zebiany, na dniu 23 w porządku uatwienia kwestyów, oczewisty wyrok poprzedzać winnych, Komportacyą wszystkich i wszelkich Dokumentów fundusz Debitora i należności Kredytow wyjaśniać zdolnych, na dzień 1 7bra roku terazniejszego do kancellaryi Ziem. Oszm. na dwutygodniową persistencyą złożyć, oraz wymiar i Komorników przeznaczył, folwark tenże w administracyą Kredytow W. JP. Aloizem Wy-

sockiemu Por. b. Woysk Lit. pod obowiązkiem zdania kalkulacyi oddał, i dla tém dostateczniejszego stron do sprawy przygotowania się Sądy swoje do dnia czwartego 8bra roku dającego odłożył; w jakim czasie, ażeby Kredytow i Pretensorowie sami przez siebie lub prawnie umocowanych Plenipotentow do niniejszego Exdywizor. Sądu, z dowodami pod Ammissyą swoich pretensyow stawali, przez niniejszą do gazet Kuryera Lit. podającą się Awizacyą obowiązuje. Raymund Chodźo Ziem. Oszm. Sędzia Exdywizor. Karol Puciata pisarz Grodz. Ptu Oszm. Exdywizor. Andrzej Bobrowicz Sędzia Grodzki P. Z. Exdywizor. Józef Jussewicz Graniczny Ptu Oszm. i Exd. Regent.

3 Dekretem Remissyiny Sąd Ziem. Ptu Szawel: dnia 23 lutego 1806 Ru z uznaniem taxy i Exdywizyi majątku zesłego Jana, Maryi Allipiego kupca zakroczonym. Sąd Taxatorsko Exdywizorski do satysfakcyonowania Kredytow destynowany — dnia 25 Junij teraz. Ru w domie Debitora w Mieście Szawelach położonym zebiany, pierwsiatkowe swe działanie dopełniwszy ostateczny rozbiór sprawy na dzień 4 9bra teraz. Roku zapowiedział — Na iaki czas, aby wszyscy Pretensorowie z dowodami mogącymi utwierdzić ich stosunki sami lub przez Plenipotentow stawali przez niniejszą awizacyą wzywa — Oraz ostrzeżga, iż ten Sąd będąc jedyną w wyrażonym interesie Jurydykcyą niestawających Kredytow wszelkie pretensy w ammissyą zapisze. Franciszek Piotrowicz Ziem. Ptu Szawel: oraz Exdyw: R. gent.

2 Skutkiem zepadłego w dniu niniejszym 6 augusta 1815 roku w Exdywizyi Lucieńskiego, majątności W. Wincentego Szklennika, wyroku termin do powtórne na też Exdywizyą Urzędników z jazuu dzień 30 9bra przeznaczającego, sub amissione niejawiających się na oznaczony termin, do tej Exdywizyi pretensorow Michał Oszelski Podśudek Ziemski Ptu Jhumeńskiego Prezydujący Exdywizor. Jozaffat Jwanowski Z. P. M. Pisarz Exdywizor. Ignacy Kijakowski Pisarz Ziemski Ptu Wiley:

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski na domiar satysfakcyi Wierzycielom zesłych Ignacego Kasztelana Witebskiego i dalszych Kurzenieckich przeznaczony, za Obwieszczeniem przybywszy do Dobr Drohiczyzna w Pcie Kobryń: leżących, na terminie dnia 13 presentium, dla nieznavdywania się Duchownych Deputatow, Powiatowch Strapczych i Ziemlomiera, oraz dalszych przeszkod, Sądownictwo swoje do d. 22 7bra terazniejszego roku odłożył, i w tym już terminie ostatecznie poruczoną sobie czynność kończyć postanowił — Wzywa zatem wszystkich Kredytow, Pretensorow i pod jakimkolwiek bądź względem wchodzące w Sprawę strony, do konieczney na pomieniony termin pod upadkiem pretensyow i dowodow stannosci, a JPP. Komornikow wymiarem Dobr trudniących się, do wczesnego przed pomienionym terminem wymiarow i inwentarzow zweryfikowania. 1815 roku augusta 17 dnia Drohiczyn. Zporuczenia Sądu Exdywizorskiego podpisuję. Antoni Malewski Sąd Głównego i Exdywizor Regent.

1 W domu Alexandra Sluckiego Kupca i Obywatela Wileń: w mieście Wilnie na Zarzeczcu położonym, kilka apartamentow, z pokojami i stancyami meblowanymi, do nich, wedle potrzeby staynie, wozownie, miesięcznie lub rocznie, wolne są do naięcia, a browary gorzałczany i piwny z miedzią i wszelkimi naczyniami do nich należącymi, rocznie do za-

redowania są wolne, ktoby sobie życzył wziąć w najem, dla umówienia się o cenę i warunki, do murgrabiego w tymże domie Słuckiego mieszkającego, ma się udać.

1. Cebuly, kwiaty różne, drzewek wisznio- wych, i sliwek, topoli balsamiczne, róże, bez, agrestu, porzeczki, truskawek, w dwóch gatunkach do przesadzenia są w ogrodzie J. Pani Frobenowej znanym na Popławach do sprzedania, także kanarek uczony kurantowy, i szpice, jeżeli kto ochotę ma kupić, niech się zgłosi do Aktorki domu pod Nrm 1535 mieszkającej; są i pokoje do najęcia. Dat w Wilnie 6 septembra 1815 roku Rozalia Frobenowa, teraz Sołocka Majorowa.

2. Augusta 31 w wieczor o godzinie 10 uciekła dziewczka służąca, imieniem Anastazyja Sawicka nazywająca się, w Wilnie z domu pod Nrm 103 na zamkowej ulicy, skradła pieniądze, i ruchomości wiele, urody miernej w układzie prostaczka, mowa zmieszana ruska z polską, twarzy białawej czerwoniawo, włożow błąd, oprócz dalszych pokradzionych rzeczy, ma przy sobie chustkę, żółtą kartunową, sukienka na niej płócienka żółtego, fartuch perkalowy w paski ciemnego koloru, ktoby poścignął, niech uwiadomi zwierzchność miejscową w Mieście, lub Gubernii, a za odezwą od podpisującego się odbierze nadgodę najsłuszniejszą. Józef Weyss.

2. Niżej podpisani po zezwieszczeniu Kazimierza Lipińskiego, przez rezolucją Magistratu Wileńskiego d. 4 xbra 1814 roku następującą, zatwierdzoną wyrokiem Sądu Głównego Wileńskiego Departamentu d. 9 marca 1815 roku, oraz Ukazem Rządu Gubernialnego d. 18 junii tegoż roku przeznaczeni, nad majątkiem pozostałym, i nieletnimi jego dziećmi za Opiekunów, z powodu, że J. Panowie Ewa primo Sucharszewska, pośledniej Lipińska Matka, oraz Zięć jej Jan Mińkiewicz, zagarnawszy papiery, i fundusze po zeszyłym Lipińskim, na rzecz Sukcessorów przynależne, większej części onych, pod urzędową Inwentaryzacją, i urządzenie dodanej opieki, nie podali, owszem różnie one zacierając, mimo wiedzę opieki, z różnego tytułu Debitorami nieważnie starać się dopełniać układy, o jakową krzywdę małoletnich przez Ukazy Zwierzchnicze determinowane w kontynuacji zostaje śledztwo; zapobiegając przeto niżej podpisani, i dogadzając obowiązkom na siebie włożonym ostrzegają wszystkich jeneralnie Debitorów, i mających interessa z głowy zeszyłego Kazimierza Lipińskiego, iżby o nic zgola, z Lipińską Matką, i Zięciem Mińkiewiczem bez wiedzy niżej podpisanych, układow czynić nie ważyli się, owszem wszelkie zawinienia na rzecz Sukcessorów przynależne raczyli przed opieką odkryć. — W jakowym celu zamieszczając publiczne ostrzeżenie, one własną ręką podpisujemy 1815 augusta 30 dnia. Maciej Pawłowski B. M. W. Jan Hołubowicz.

2. Pierwszego lub drugiego dnia septembra ukradziony został u Doktora Liboszyca zegar stołowy, pół łokcia wysokości z czarnego kamienia, w brązie osadzony, z takimi znakami, i rączkami: wierzchołek zegarka był z brązu, a na

nim brązowy siedzący kupidynek; a około cyferblatu 4 latające małe figury z brązu płasko wyrabiane. Rzetelnemu obawicielowi nadgródka słuszną dostanie się ktoby donosił o tym gdzie się on znajduje.

2. W roku terazniejszy miesiąca augusta 28 dnia z rana dopełniono kradzież, na ulicy Rudnickiej w domu moim własnym z pokoju sypialnego z toalety wyjęto złożone w niej następujące rzeczy, trzy sznury pereł ważących łożów 4 wartujących po Dukatów ośmdziesiąt oddzielnie dwa sznurki pereł ważne łożów dwa po Dukatów piędziesiąt wartujące — Halsztuch żeński osztyty brylantami tafelsztetnowymi z jedną wielką rozetą wartującą czerwonych złotych trzydzieści, pierścień z hollenderskich rozetów, wartującą czerwonych złotych trzydzieści pięć, wiszący ubiór na szyję z takichże brylantów, wartujący czerwonych złotych dziewiędziesiąt, nakoniec fartuch jeden perłowy leżący przy teyże toalecie — Ktoby takowe rzeczy wynalazł będzie nadgrodzony zato rubli assygnacyjnych trzysta Nro 300. Benjamin Nathansohn.

3. Niżej podpisany Kolegijski Assesor Karol Ceyś, pełnomocny Rządca Starostw Olkienickiego i Sumińskiego podaie do publicznej wiadomości, że W. J. P. Alexander Rudnicki porucznik wojsk Austriackich, w przeciągu trzyletniego terminu, znajdował się w pomienionych Starostwach Olkienickim i Sumińskim za Komisarza. — Gdy zaś terazn: 1815 roku w aprylu mcy został od takowego uwolnionym, a przeto i wydana pierwsiy odemnie wspomnianemu W. Rudnickiemu we wszystkich moich interesach plenipotencya, walor swój traci, i odtąd nadal za niego uważaną będzie. Karol Ceyś.

3. W Roku 1815 Mca augusta 26 dnia — Przed opieką nad interessami i potomstwem nieletnim zeszyłego J. W. J. P. Józefa Sulistrowskiego Kamerjunkra Dworu Jego IMPERATORSKIEJ MOSCI urzędownie przeznaczoną niejaka starozakonna Sorka Leybowiczowa mieszkająca w mieście Oszmianie jawiła się z dokumentem na czer: zł: 400 w roku 1814 xbra 1 dnia jakoby przez zeszyłego J. W. Sulistrowskiego nie jakimś J. P. Franciszkowi Rutkowskiemu wydanym, a przez tego poszukujący Sorce Leybowiczowej transfundowanym, że takowy dokument jest nie realny przez niniejsze do gazet podające się pismo ostrzegające się publiczność, a to iżby kto nabyciem lub w rachunku jakowym przyjęciem tego dokumentu oszukiwanym nie został. W Sądzie przyzwoitym okazały się dowody — Takowe oświadczenie w protokole działu Opieki zapisane niżej podpisany jako Plenipotencjariusz w Gazetach umieszczam. Onufry Kamiński.

5. Z majątności Niestaniszek w Pcie Zawilejskim w Gubernij Lit: Wileńskiej sytuowanej, Włościanin wieczysty skazkowy, na imię Tomasz Macieja syn Koziół przezywający się Kozłowski, od urodzenia lat 32 mający, wzrostu średniego, twarzy ospowatej, bladawej, przedko mówiący, dnia 9 Augusta 1815 roku uciekł ze Dworu Niestaniszek gdzie był ogrodnikiem, umiejący czytać, pisać, niektóre rysunki ogrodowe i malarskie. Wyszedł w surducie granatowym, czapka okrągła z galonikiem srebrnym, w płaszczu szaraczkowym z wielkim kołnierzem z przodu zaszpilany, ale bez guzików, i to ukradzionym; a dawniej zbiegłszy był zagranicę lat około dziesięciu, i mówi trochę ponierwieńsku. Ten zbieg, jeżeliby w którym miejscu został postrzeżony i pościgniony, tedy uprasza się wszelkie Zwierzchności aby wedle praw krajowych był do Policji przystawiony, dla zwrotu do tychże Niestaniszek. Józef Kuderkiwicz.